

**Razkopavanje na tujem posestvu.** M. J. Starih vprašan je hranimo, radi tega se ne spominjamo več, kak je položaj med Vami in sosedom. Splošno načelo je, da nihče ne sme razkopavati tuje zemljišča, zlasti ne brez plačila odškodnine. Zatrjevanje nasprotnega odvetnika, da sme Vaš sosed poljubno Vaš svet razkopavati brez odškodnine, ker je priposestvoval pot preko nje, ni pravilno. V primeru, ako je sosed res preko 30 let javno brez prošnje in brez sile hodil ali vozil čez Vaše zemljišče, ima le pravico od Vas zahtevati, da mu priposestvovane služnostne pravice ne onemogočujete. Poti mu ne smete prepričati, lahko pa jo preložite na način, da pot odnošno voznja ni bistveno otežena.

**Polnoletni sin noče delati; izmozgava starše.** B. G. M. Starši niso dolžni vzdrževati polnoletnega sina, ki je sposoben se sam preživljati, a je prelen, da bi si delo poiskal, odnosno je delo zgubil radi pijančevanja. Ako sin ni dostopen za pametno besedo, boste morali tožiti ga, da zapusti Vaše stanovanje. Nikakor niste dolžni trpeti njegovih šikan, razgrajanja in preklinjanja. Še manj ste seve dolžni izročiti sinu tisto doklado, ki jo sprejemate Vi k svoji pokojnini. — Za časa življenja nima sin nikake pravice zahtevati od staršev kak del hiše.

**Stroški prevzema posestva.** V. L. Na Vaše vprašanje vam ne moremo točno odgovoriti, ker nam niste navedli vseh del, katere je notar opravil. Za sestavo izročilne pogodbe pri vrednosti imovine 75.000 din, pri čemur si je izročilka pridržala vzdrževanje (preužitak) in določila, da se naj del izročnine izplača sestri, znaša nagrada po notarski tarifi 650 din. Za pisanje, overitev prepisov, prijavo za odmero taks, zemljiškoknjižno prošnjo sme notar zahtevati 40% povešek, torej nadaljnih 260 din. Overitev enega podpisane stane 40 din nagrade, overitev vsakega nadaljnega podpisane po 20 din nagrade. Taksa za overitev prvega podpisane znaša 19.50 din, nadaljnjih podpisov po 11 din. Prenosna državna taksa znaša 6% prometne vrednosti izročnega posestva, banovinska prenosna taksa 1%, ako gre za izročitev kmetijskega posestva.

**Sprejem otrok v sirotinski zavod.** B. A. Zadevno prošnjo napravite na bansko upravo v Ljubljani. Poudarjamo pa, da je dolžnost občine, da skrbi za v občino pristojne ali vsaj tam bivajoče otroke, ako slednji nimajo sorodnikov, ki bi bili v stanju zanje skrbeti.

**Odkup dosmrtna nezgodne rente.** K. P. Ker Vaša renta ne presega 20% popolne odškodnine, smete zahtevati, da se vam namesto rente izplača odškodnina. Mora pa na to pristati občina, v katero ste pristojni.

**Izučenje za zobotehniko.** Z. L. Kot učence zobne tehnike se lahko sprejmejo samo osebe, ki so dovršile štiri razrede srednje ali meščanske šole ali osem razredov narodne šole. V strokovnem delu morajo prebiti učenci najmanj tri leta, in sicer na državnih klinikah, poliklinikah, stomatoloških oddelkih državnih in banovinskih bolnišnic, pri zdravniških specialistih za boleznosti ust in zob, lahko pa tudi pri zobozdravnikih, dentistih, dentistih-tehnikih in v samostojnih zobotehniških delavnicah. Službodajalca si morate sami poiskati. Po uspešno dovršenem strokovnem delu in opravljenem izpitu postanete zobotehniški pomočnik. Po sedanjih predpisih bi zamogli samostojno izvrševati zobotehniška dela le po 12 letnem opravljanju pomočniških poslov ter v kraju, kjer ni zobozdravnika.

**Avijatičar bi rad h kraljevi gardi.** S. F. Zadevno prošnjo vložite pri poveljstvu pristojnega vojaškega okrožja in jo utemeljite, kakor veste in znate. Ali bo uspešna, vam ne moremo preokovati. Kolekujte jo z 10 din kolekom.

**Vknjižena dediščina mladoletnega sina — tožba upnikov.** G. S. Pri poplačilu terjatev, v kojih prid so vknjižene zastavne pravice na kakem zemljišču, ni merodajno, koliko je vknjiženih upnikov in koliko ima dolžnik drugih, nevknjiženih upnikov, marveč je v Vašem primeru važno, kakšen vrstni red ima zastavna pravica mladoletnega sina. Ako bodo drugi upniki iztožili svoje terjatve zoper posestnika-dolžnika, Vaš mladoletni sin ne bo trpel škode, ako ima ugoden vrstni red. Sin bi naj svojo terjatev iztožil le v primeru, ako bi posestnik-dolžnik slabo gospodaril ali sicer tako ravnal, da bi se vrednost posestva zmanjševala.

**Kupec ne plača živine.** Odvzem? P. T. Prodali ste za 500 din bikca, nadavka ste dobili le 20 din, ostanka vam pa kupec ne plača, pač pa je od Vas kupljenega bikca zamenjal za kravo. — S prodanim bikcem bi morali kupcu izročiti tudi živinski potni list in nimate pravice, ta potni list zadrževati, razen ako ste se tako dogovorili, da mu boste potni list izročili šele takrat, ko vam bo izplačal vso kupnino. Samolastno vzeti

bikca nazaj ne smete. Svetujemo vam, da iztožite (lahko tudi s plačilnim poveljem) od kupca ostanek kupnine in mu nato zarubite kravo, ki jo je dobil v zameno za Vašega bikca. Kravo mu boste namreč lahko zarubili baš radi tega, ker kupec ni lastnik posestva.

**Takse za vknjižbo dosmrtnega uživanja.** M. C. Pri ocenitvi vrednosti služnosti dosmrtnega preužitka s 5000 din boste plačali za predlog na zadevno vknjižbo 13.50 din takse, za vpis sam pa 55 din. Koliko boste plačali takse pri davčni upravi, vam ne moremo zanesljivo odgovoriti, ker ne obstojajo dovolj točni zakonski predpisi. Najbrž bo davčna uprava vzela kot vrednost užitka polovico prometne vrednosti uživanega posestva. Navadno smatra davčna uprava, da znaša vrednost enoletnega užitka toliko, kakor enoletna zakupnina, slednja pa znaša okroglo eno dvajsetino vrednosti posestva. Ako gre za dosmrtno uživanje, se vzame kot vrednost užitka 10 letno vrednost. Od omenjene zakupne vrednosti boste plačali 2%, torej 1% prometne vrednosti posestva. Podpis lastnice posestva je treba overoviti ter stane overovitev pri sodišču 19.25 din. — Temeljem sporočene izjave bo vknjižba lahko dovoljena.

**Mornariška šola, konjenica, tovarna.** L. J. iz M. Za sprejem v nižjo vojno akademijo se zahteva sedaj že višji tečajni izpit. Radi tega pri-

de za Vas v poštev kaka podčastniška šola. Strokovna podčastniška šola mornarice se nahaja v Šibeniku ter se gojenci sprejemajo po natečaju, ki se objavlja navadno v juliju. Predpisana starost znaša 16—20 let. Pogoji običajni. — Ker ste dovršili najmanj tri razrede srednje šole, ste lahko sprejeti tudi v strojno šolo vojne mornarice, ki se nahaja v Kumboru. Razpis se objavlja navadno julija. V pogled dobite navedene razpise pri občini in orožniški postaji. — Konjeniška podčastniška šola se nahaja v Zemunu ter so pogoji (razen starosti 18—21 let) za sprejem v njo enaki, kot za sprejem v strokovno šolo mornarice. — Evidenca o prostih službah v tovarnah in drugje žal nimamo.

**Kdo je dedič?** V. Č. Ako se kot mrzlega strica označuje bratranca očeta ali matere, tedaj imata dotična »mrzla« nečakinja in »mrzli« nečak zakonito dedno pravico napram zapuščini mrzlega strica, ako slednji ni zapustil ne otrok, ne staršev, ne starih staršev, niti ne žive več otroci navedenih starih staršev. Potomstvo dedov in babic pokojnika tvori namreč tretje koleno krvnih sorodnikov, katerim pritiče zakonita dedna pravica. — Ako pomeni »mrzli« stric moža prave tete, nima napram njegovi zapuščini nihče izmed navedenih oseb zakonite dedne pravice. Zapuščina bi pripadla državi. Dolžnik bi v slednjem primeru lahko storil, kot ste pisali.

## Naznanila

### Kmečki tabor 5. maja v Murski Soboti

Priloge za letošnji veliki kmečki tabor, ki ga prireja Kmečka zveza skupno z Zvezo poljedelskih delavcev v nedeljo, 5. maja, v Murski Soboti, so v polnem teku.

Iz vseh delov Slovenije se pripravljajo kmečki ljudje, da bodo ta dan obiskali našo Slovensko krajino in to v času, ko je najlepša, v spomladanskem cvetju in zelenju.

Toda ne bomo šli samo na izlet. Šli bomo, da javno pokažemo in dokažemo kmečko slogo in stanovsko zavednost vsega slovenskega kmečkega ljudstva. Šli bomo v Mursko Sobotu, da damo novega poguma našim kmečkim tovarišem, ki čuvajo našo severno mejo! Zato: kdor le more, naj pohiti 5. maja na kmečki tabor v Sobotu!

Četrtninska voznina na področju ljubljanskega železniškega ravnateljstva je pod 50 B 9 št. 27.057 dovoljena na vseh progah, in sicer za dopotovanje v Sobotu od 3. do 5. maja, za odhod iz Sobotu od 5. do 7. maja.

Sporod tabora je naslednji:

Ob 6 budnica fanfar s stolpa farne cerkve. — Ob 8.30 služba božja v farni cerkvi. — Ob 9.30 slavnostni sprevod skozi mesto na stadion Sk Mure. — Ob 10.30 na istem mestu tabor, na katerem bodo govorili zastopniki Kmečke zveze in Zveze poljedelskih delavcev. — Ob 11.30 slavnostna predstava Dav. Petančičeve igre: »Slovenskega kmeta poveste« istotam.

Glede časa odhoda od doma si zapomnite, da morate priti vsi, ki potujete skozi Zidani most ali Celje od doma z onim vlakom, ki pelje v nedeljo, 5. maja, z Zidanega mosta ob 2.40, iz Celja pa ob 3.26. Le oni, ki ste doma ob progi Maribor—Pragersko—Ormož—Ljutomer—Murska Sobotu—Hodoš se peljite od doma v nedeljo, dne 5. maja, zjutraj s prvim jutranjim vlakom!

Točnejša navodila za udeležence s podrobnim vozničkim redom za posamezne proge bodo objavljena v majski številki lista »Orač« in po potrebi tudi v dnevnem časopisju.

Taborski znaki bodo po 1 din in se bodo dobili na dan tabora.

Naš letošnji kmečki tabor mora biti mogočna kmečka prireditve, kakor sta bila to dosedanja kmečka tabora na Brezjah in v Celju! Vse, kar kmečko čuti, 5. maja v Mursko Sobotu!

### Viničarsko-delavski narodni tabor

Strokovna zveza viničarjev ZZD Ljutomer prireja pod pokroviteljstvom g. bana dr. M. Natlačena viničarsko-delavski narodni tabor ob priliki 20 letnice obstoja viničarske organizacije in ob 10 letnici Viničarske kreditne zadruge, ki bo v nedeljo, 9. junija, (ob vsakem vremenu) v Ljutomeru z naslednjim sporedom:

Na predvečer ob 20 v dvorani Viničarskega doma 20. redni občni zbor Viničarske zveze. — V nedeljo od 7—8 zbiranje udeležencev pred Viničarskim domom, ob 8 sprejem gostov na postaji. Zatem sprevod skozi mesto v župno cer-

kev, kjer bo ob 8.45 sv. maša s cerkvenim govorom. Sv. mašo bo daroval duhovni vodja ZZD g. Križman Andrej. Pri sv. maši ljudsko petje s spremljanjem viničarske godbe »Slavček«. Po sv. maši odhod pred Katoliški dom, kjer bo ob 10 manifestacijsko zborovanje. Govorili bodo predstavniki naroda in tovariši iz našega strokovnega gibanja.

Vabimo vse viničarje, poljedelske delavce, industrijsko delavstvo, rudarje, stavbince itd. ter vse naše somišljenike! Vabimo vso katoliško in narodno zavedno dijaštvo, akademsko mladino, katoliške mladinske, kulturne in gospodarske organizacije k čim večji udeležbi. Prijave pošljite čimprej!

Ustvarjamo obrambni zid proti komunizmu, gradimo narodno zavednost v naših obmejnih krajih ter se borimo za zboljšanje položaja našega delavstva. Kdor je z nami — naj se tabora udeleži!

Člani ZAKŠa, ki se udeležijo razstave vina v Svečini v nedeljo, 5. maja, se opozarjajo na zborovanje, ki bo po ogledu razstave med 11. in 12. uro. Zborovanje je za vsakega člana nadvse važno. Popoldne si člani ZAKŠ skupno ogledajo moderno sadno skladišče na sončnem spičniku. Kogar zanima, naj pride!

Trsat ali Split? Kam vas bolj mika? Dva milostna kraja imate na izbiro za priljubljeno binško romanje, združeno s prijetnim izletom po morju: za trsatske romarje na prekrasni otok Rab, za splitske pa na prelepi otok Hvar. Poseben vlak, posebne ladje! Znižana voznina! Za malo denarja veliko zanimivega doživljanja! Kdor le more, naj gre! Vsem obveznostim morajo romarji zadostiti naj pozneje do 4. maja. Zahtevajte takoj brezplačna pojasnila! Javite svoj naslov po dopisnici na naslov: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17—c. 300

Študijska knjižnica v Mariboru. Zaradi preurejanja prostorov bo študijska knjižnica od 1. maja dalje za nedoločen čas zaprta. Prosi se, da se do takrat vse izposojene knjige vrnejo. Kdaj se bo začelo spet z rednim izposojanjem, bo razglašeno v časopisju in na vratih knjižnice.

Brežice. Društvo rejec malih živali sporoča cenj. občinstvu kakor vsem društvom, da prireditvi 16. junija prvo rejsko efektivno loterijo s sto dragocenimi dobitki v korist in povzdigo rejce malih živali. Srečke so omejene na najmanjšo količino in stane posamezna 2 din. Naproša se cenj. javnost, da prisloži na pomoč z nakupom srečk! — Odbor.

### DRŽAVA NI SAMO DAR OD ZGORAJ, AMPAK PLOD RESNEGA TRUDA IN DELA DRŽAVLJANOV.

(Dr. Jože Jeraj v knjigi »Slovinci in Jugoslavija, ki se dobi za 2 din v prodajalnah Tiškearne sv. Cirila.)